

„SKAIDRŪS RINKIMAI“
Nr. 10.1.2-ESFA-V-916-01-0017

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

POLITINĖS KAMPANIJOS IŽDININKAMS: SKAIDRUS IR ATSAKINGAS RINKIMŲ FINANSŲ TVARKYMAS

2020 m. liepos 3 d.

Lina Petronienė
Vyriausiosios rinkimų komisijos
Politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo kontrolės skyrius

Apie ką kalbėsime?

1. Teisinį reglamentavimą >>
2. Teisėtus finansavimo šaltinius >>
3. Politinės kampanijos išlaidas >>
4. Atskaitomybę >>
5. VRK informacinę sistemą (VRK IS) >>

Teisinis pagrindas

Politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės (toliau – PKFFK) įstatymas:

- <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.CF812DA6E814/asr>

VRK sprendimai apie politinių kampanijų finansavimą:

- <https://www.vrk.lt/vrk-sprendimai-reglamentuojantys-politiniu-partiju-ir-politiniu-kampaniju-finansavimo-kontrolę-politines-reklamos-skleidimą>

Naudinga informacija

- <https://www.vrk.lt/2020-seimo> skiltyje „7. Politinės kampanijos finansavimas”

Naudotojo vadovai, video instrukcijos:

- <https://www.vrk.lt/mokomoji-medziaga> skiltyje „Rinkimų dalyviams”

 <https://www.vrk.lt/home>

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSIOJI RINKIMŲ KOMISIJA

 LT | EN

PRADŽIA

NAUJIENOS

STRUKTŪRA IR KONTAKTAI

TEISINĖ INFORMACIJA

ADMINISTRACINĖ INFORMACIJA

PASLAUGOS

► Apie VRK

[2020 m. spalio 11 d. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimai](#)

7. Politinės kampanijos finansavimas

7.1. [Politinės kampanijos finansavimo šaltiniai](#) (Atmintinė)

7.2. [Išlaidos ir jų apskaita](#) (Atmintinė)

7.3. [VRK sprendimai, reglamentuojantys politinės kampanijos finansavimą](#)

7.4. [Duomenų ir dokumentų pateikimas VRK](#)

Rinkėjams

- Prašymų formos
- Dažniausiai užduodami klausimai

Kandidatams

- Politinė reklama: reikalavimai ir ribojimai
- Dažniausiai užduodami klausimai

Rinkimų teritorijos

Atviri duomenys

Mokomoji medžiaga

Politinės kampanijos sąskaita

Politinei kampanijai skiriamos lėšos kaupiamos politinės kampanijos sąskaitoje.

Prasidėjus politinei kampanijai ***visos išlaidos***, skirtos politinei kampanijai finansuoti, ***gali būti apmokamos tik iš politinės kampanijos sąskaitoje esančių lėšų.***

Kampanijos pradžia – ***2020 m. balandžio 10 d.***

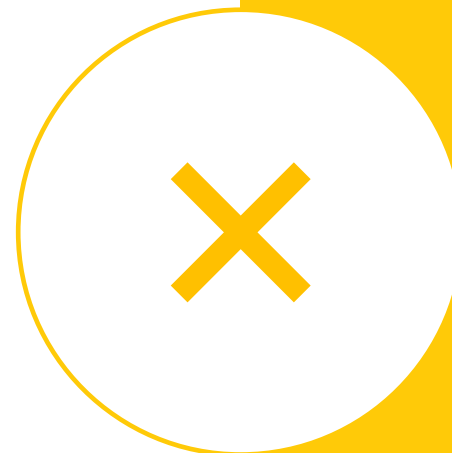
Politinės kampanijos sąskaita (2)

Negalima išgryninti pinigų iš politinės kampanijos sąskaitos.

Padarius klaidingą pavedimą (sumaišius sąskaitas), būtina sugrąžinti atitinkamą lėšų dalį į kampanijos sąskaitą.

Iki politinės kampanijos finansavimo ataskaitos pateikimo politinės kampanijos lėšų likutis turi būti pervedamas į:

- politinės partijos sąskaitą, jei dalyvis – politinė partija ar jos keliamas kandidatas, arba
- valstybės biudžetą, jei dalyvis – išsikėlęs kandidatas.

Teisėti finansavimo šaltiniai

[<< Temų sąrašas](#)

Įstatyme numatyti:

- politinės kampanijos finansavimo šaltiniai,
- asmenys, turintys teisę aukoti,
- aukų dydis,
- aukų registravimas ir viešinimas,
- prievolė deklaruoti turtą ir pajamas prieš suteikiant auką.

Politinės kampanijos finansavimo šaltiniai

- politinės partijos lėšos (PL arba VBA) (partijai, kandidatui);
- nuosavos (asmeninės) kandidatų lėšos (KL) (iki **27 180** Eur* iš vieno asmens);
- fizinių asmenų (tik LR piliečių) aukos (iki **13 590** Eur * iš vieno aukotojo);
- iš bankų gaunamos paskolos (tik politinėms partijoms);
- palūkanos už politinės kampanijos sąskaitoje esančias lėšas.

*-priklauso nuo deklaruotų pajamų ir turimų lėšų

Atmintinė „Politinės kampanijos finansavimo šaltiniai“

Politinės kampanijos finansavimo šaltiniai (2)

Politinę kampaniją finansuoti kitomis lėšomis draudžiama.

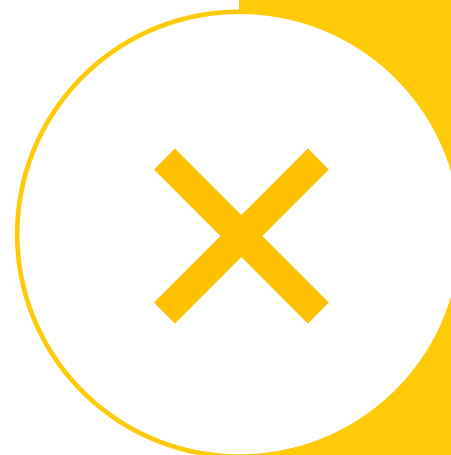
Asmenims, pagal PKFFK įstatymą neturintiems teisės finansuoti politinės kampanijos dalyvių, draudžiama bet kokia forma juos remti.

Finansuoti politinių kampanijų dalyvius per trečiuosius asmenis draudžiama.

Auką gali pervesti tik pats aukotojas, o ne kitas asmuo už jį.

Aukotojų ir aukų gavėjų susitarimai, susiję su įsipareigojimais privatiems (asmeniniams ir (ar) grupiniams) interesams, draudžiami.

Išrinktiems į LR Seimą asmenims draudžiama atstovauti aukotojų privatiems (asmeniniams ir (ar) grupiniams) interesams ir priimti išskirtinai jiems palankius sprendimus.

Fizinis asmuo (LR pilietis)	Kandidatas vienmandatėje rinkimų apygardoje
<p>Vienas fizinis asmuo per politinę kampaniją kiekvienam savarankiškam politinės kampanijos dalyviui gali suteikti auką, neviršijančią 10 VMDU dydžių (13 590 Eur)</p>	<p>Savo politinei kampanijai finansuoti gali suteikti auką, neviršijančią 20 VMDU dydžių (27 180 Eur)</p>
<p>Iki aukos suteikimo privalo deklaruoti turtą ir pajamas (išskyrus asmenis, kurie aukuoja tik mažas aukas, tai yra aukų suma per politinę kampaniją neviršija 12 Eur)</p>	
<p>Bendra vieno fizinio asmens aukų savarankiškiems politinės kampanijos dalyviams suma per kalendorinius metus negali viršyti 10 procentų fizinio asmens deklaruotų metinių pajamų*</p>	<p>Bendra kandidato vienmandatėje rinkimų apygardoje ir referendumo iniciatorių auka savo politinei kampanijai finansuoti per kalendorinius metus negali viršyti 20 procentų tokių asmenų deklaruotų metinių pajamų* ir deklaruotų turimų lėšų</p>

* - už 2019 metus, kai aukojama po 2020 m. gegužės 1 d. arba už 2018 metus, kai aukojama anksčiau

Mažos aukos

- **Maža auka** laikoma pinigine fizinio asmens auka (aukų suma), per politinę kampaniją paaukota vienam savarankiškam politinės kampanijos dalyviui ir neviršijanti **12 Eur**.
- Mažas aukas savarankiškiems politinės kampanijos dalyviams galima aukoti telefonu, internetu, banko pavedimu ir kitomis priemonėmis, leidžiančiomis politinės kampanijos finansavimo kontrolę vykdančioms institucijoms nustatyti aukotoją.
- Mažų aukų priėmimo tvarką nustato PKFFK įstatymo 11 straipsnis.
- Mažomis aukomis savarankiškas politinės kampanijos dalyvis gali finansuoti **ne daugiau kaip 10 procentų** nustatyto didžiausio leistino politinės kampanijos išlaidų dydžio (limito). Gavus aukų daugiau, jų skirtumas pervedamas į valstybės biudžetą.

Aukų priėmimo laikas

Aukas priimti galima ***tik užsiregistravus savarankišku politinės kampanijos dalyviu.***

Pasibaigus rinkimų agitacijos kampanijos etapui (***2020 m. spalio 10 d. 1 val. ir spalio 24 d. 1 val.,*** jei kandidatas dalyvauja pakartotiniame balsavime) aukas politinei kampanijai priimti ***draudžiama.***

Savarankiškas politinės kampanijos dalyvis į savo, atstovaujamasis politinės kampanijos dalyvis į jam atstovaujančio savarankiško politinės kampanijos dalyvio sąskaitą lėšas prisiimtiems įsipareigojimams padengti gali pervesti iki politinės kampanijos finansavimo ataskaitos pateikimo VRK.

Aukų priėmimas

- Piniginės aukos, kurios viršija **290 Eur**, gali būti aukojamos tik banko pavedimu.
- Auka laikoma priimta, kai išdininkas, patikrinęs, ar gauta auka atitinka įstatymo reikalavimus, užregistruoja auką ir, jeigu priimama auka grynaisiais pinigais arba nepiniginė auka, aukotojui įteikia (išsiunčia) aukų lapą.
- Politinės kampanijos dalyvis neturi teisės naudoti politinei kampanijai finansuoti gautų, tačiau politinės kampanijos finansavimo apskaitos žiniaraštyje neregistruotų piniginių aukų, taip pat aukų grynaisiais ir nepiniginių aukų, jeigu politinės kampanijos išdininkas nėra užpildęs aukų lapo.

Aukų lapai

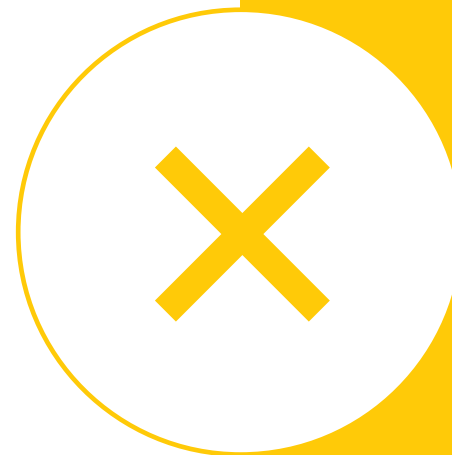
- Priimant auką grynaisiais pinigais (galima tik iki 290 Eur), aukos perdavimo–priėmimo dieną, o priimant nepiniginę auką, per 5 darbo dienas nuo aukos gavimo dienos turi būti užpildomas aukų lapas.
  - Kiekvienai aukai pildomas atskiras aukų lapas. Politinės kampanijos išdininkas ne vėliau kaip kitą darbo dieną po aukos gavimo ją perveda į politinės kampanijos sąskaitą (mokėjimo paskirtyje nurodomi aukotojo duomenys).
  - Priimant auką banko pavedimu, aukų lapas nepildomas.
- Nepiniginių aukų įvertinimo ir jų tikrosios vertės apskaičiavimo tvarką nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija (Finansų ministro 2018 m. gruodžio 18 d. Nr. 1K-443 įsakymu patvirtintais Neatlygintinai gauto turto ir paslaugų (nepiniginių aukų) įvertinimo tvarkos aprašais).*

Nepriimtinos aukos

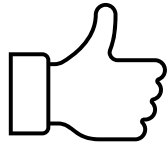
Įstatymas draudžia naudoti politinėms kampanijoms gautas aukas, kurios neatitinka šio įstatymo reikalavimų (pvz. gautos iš asmens, neturinčio teisės aukoti, nedeklaruotas turtas ir pajamos, viršijančios maksimalų aukos dydį ar aukotojo/ kandidato deklaruotas pajamas, gryniaisiais didesnės nei 290 eurų, iš juridinių asmenų).

Jeigu nustatoma, kad politinės kampanijos dalyvis priėmė ir panaudojo lėšas ar nepiniginę auką iš kitų, PKFFK įstatyme nenurodytų, finansavimo šaltinių ar šio įstatymo reikalavimų neatitinkančias aukas, kurių suma viršija mažos aukos sumą, VRK priima sprendimą įpareigoti politinės kampanijos dalyvį panaudotų lėšų ar nepiniginės aukos dydžio sumą per 20 darbo dienų pervesti į valstybės biudžetą, išskyrus atvejus, kai dėl šiurkščių šio įstatymo pažeidimų politinei partijai nebuvo skirti valstybės biudžeto asignavimai. (**Nauja**)

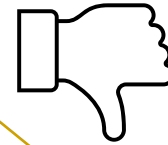

Nepriimtina auka

Ar
žinomas
aukotojas?

Grąžinama
aukotojui per 5
darbo dienas

Pervedama į
valstybės biudžetą
per 10 darbo dienų

Todėl rekomenduojama ne vėliau kaip **per 5 darbo dienas** užregistruoti auką žiniaraštyje ir įsitikinti jos priimtinumui

Šiurkštūs pažeidimai dėl neteisėto finansavimo

Šiurkščiu PKFFK įstatymo pažeidimu laikoma:

- politinės kampanijos dalyvio finansavimas PKFFK įstatymo 12 straipsnyje numatytomis nepriimtiniomis aukomis;
- jeigu politinės kampanijos dalyvis priima sprendimus naudoti politinei kampanijai aukas, gautas iš asmenų, kurie neturi teisės finansuoti politinių kampanijų, ar iš neleistinių politinės kampanijos finansavimo šaltinių;
- jeigu politinės kampanijos dalyvis sudaro politinės kampanijos finansavimo sutartis, pažeisdamas šio įstatymo reikalavimus.

Politinės kampanijos išlaidos

<< Temų sąrašas

Įstatyme numatyti:

- politinės kampanijos išlaidų grupės,
- politinės kampanijos didžiausia leistina išlaidų suma,
- Įsiskolinimų padengimo šaltiniai ir pranešimų terminas

Politinės kampanijos išlaidos

Politinės kampanijos finansavimo išlaidomis **pripažįstamos** išlaidos ir prisiimti įsipareigojimai, skirti:

- 1) politinei reklamai ar kitai agitacinei medžiagai gaminti ar platinti bet kokiomis visuomenės informavimo priemonėmis ar bet koku kitu viešu būdu (RI, RIN, RS, RT, RR, RK);
- 2) politinės kampanijos išdininko atlyginimui mokėti ir funkcijoms atlikti (IA);
- 3) politinės kampanijos audito įmonės arba auditoriaus paslaugoms apmokėti (AUD);
- 4) nekilnojamųjų ar kilnojamųjų daiktų, reikalingų vykdant politinę kampaniją, nuomai (N);
- 5) politinei kampanijai naudojamoms transporto priemonėms nuomoti, eksploatuoti (TI);

- (tęsinys kitoje skaidrėje)

Politinės kampanijos išlaidos (2)

- 6) politinės kampanijos savanorių, politinės partijos ar kandidato atstovų rinkimams ar rinkimų (referendumo) stebėtojų ryšiui, maitinimui, apgyvendinimui ir transportui (S);
- 7) išlaidos, turėtos pagal teisinių paslaugų sutartis (TP)*;
- 8) išlaidos, turėtos pagal politinės kampanijos organizavimo, konsultavimo ir mokymo paslaugų sutartis (ORG)* *Nauja*;
- 9) pretendento, kandidato kelionėms (transporto ir apgyvendinimo išlaidoms) į rinkimų apygardą (KEL);
- 10) kitoms šiame įstatyme nustatytoms reikmėms, susijusioms su politine kampanija (KI).

• * - *Paslaugas pagal teisinių paslaugų sutartis (TP) ir politinės kampanijos organizavimo, konsultavimo ir mokymo paslaugų sutartis (ORG) gali teikti tik LR, kitų ES ar NATO valstybių narių, Europos ekonominės erdvės valstybių (toliau – nustatytos valstybės) piliečiai ir juridiniai asmenys (plačiau PKFFK įst. 14.10)*

Politinės kampanijos išlaidos (3)

- Tik šios išlaidos gali būti apmokėtos iš politinės kampanijos sąskaitos.
- Apmokėti galima tik dalyvio vardu išrašytas sąskaitas.
- Visos išlaidos turi būti pagrįstos buhalterinės apskaitos dokumentais.

Politinės kampanijos
išlaidų atmintinė

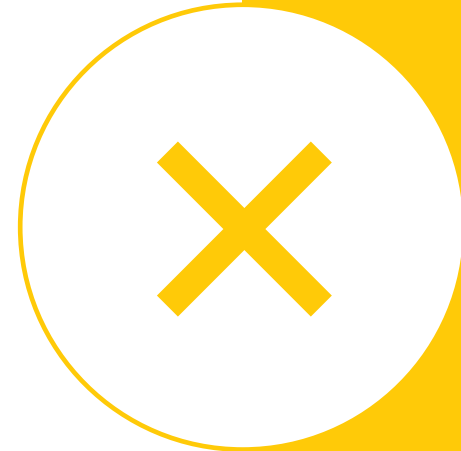
Ne politinės kampanijos išlaidos

Politinės kampanijos išlaidomis ***nelaikoma***:

- 1) išlaidos, skirtos rinkimų užstatui sumokėti;
- 2) išlaidos politinės partijos patalpoms ir personalo veiklai apmokėti, kai šios išlaidos yra įprastos šiai politinei partijai ne politinės kampanijos laikotarpiu.

Jeigu partijos specialiai rinkimams nuomoja patalpas, samdo personalą – šios išlaidos laikomos politinės kampanijos išlaidomis.

Šios ir kitos PKFFK įstatyme (14.4) nenumatytos išlaidos negali būti apmokėtos iš politinės kampanijos sąskaitos.

Išlaidos kelionėms

Politinės kampanijos išlaidos, susiję su kelionėmis/transportu:

- TI** - politinei kampanijai naudojamoms transporto priemonėms nuomoti, eksploatuoti;
  - S** - politinės kampanijos savanorių, politinės partijos ar kandidato atstovų rinkimams ar rinkimų (referendumo) stebėtojų ryšio, maitinimo, apgyvendinimo ir transporto paslaugoms apmokėti;
  - KEL** - pretendento, kandidato kelionėms (transporto ir apgyvendinimo išlaidoms) į rinkimų apygardą
- ✓ *Labai svarbu pateikti kelionių lapus. Juose nurodyti ne tik maršrutą, bet ir kas, kur ir kokiu tikslu keliavo.*
  - ✓ *Apgyvendinimo išlaidas pagrindžiančiuose dokumentuose taip pat labai svarbu nurodyti, kas patyrė šias išlaidas*

Išlaidų limitai

Įstatyme numatyti didžiausi leistini išlaidų dydžiai (limitai), kiek gali išleisti politinės kampanijos dalyviai. VRK sprendimu nustatė konkrečias sumas kiekvienoje apygardoje. Politinės kampanijos dalyvio išlaidos agitaciniams siužetams per televiziją negali viršyti 50 procentų politinės kampanijos dalyviui nustatyto limitu.

Limitai nurodyti pažymoje apie dalyvio registravimą ir Politinės kampanijos finansavimo ataskaitoje.

Nustatyto limitu viršijimas 10 ar daugiau procentų laikomas šiurkščiu PKFFK įstatymo pažeidimu. ***Vertinant limitu viršijimą KEL ir TP tipo išlaidos neįskaičiuojamos.***

Pagal limitą vertinama ir daugiau PKFFK įstatymo pažeidimų (PKFFK įst. 23 str.).

Įsiskolinimų padengimas

Politinė partija turi teisę padengti įsiskolinimus tik iš Politinių partijų įstatyme nurodytų finansavimo šaltinių, o kiti politinės kampanijos dalyviai – tik iš nuosavų (asmeninių) lėšų.

Politinių kampanijų dalyvių politinės kampanijos laikotarpiu atsiradę įsiskolinimai turi būti įvykdyti **iki kitos atitinkamų rinkimų politinės kampanijos pradžios**. Jei buvęs savarankiškas politinės kampanijos dalyvis nepadengia įsiskolinimų iki nustatyto termino, jo limitas VRK sprendimu mažinamas 25 procentais.

Buvęs savarankiškas politinės kampanijos dalyvis, padengęs įsiskolinimą, *per 5 darbo dienas* privalo pranešti VRK apie įsiskolinimų padengimą ir tam panaudotų lėšų šaltinius.

Atskaitomybė

<< Temų sąrašas

Įstatyme numatyti:

- Išdininko funkcijos,
- duomenų pateikimas VRK IS, viešinimas VRK interneto svetainėje,
- dokumentų pateikimas VRK

Iždininko funkcijos

Politinės kampanijos išdininkas:

- 1) pildo ir pasirašo aukų lapus, politinės kampanijos finansavimo apskaitos žiniaraštį, politinės kampanijos finansavimo ataskaitą;
- 2) tvarko ir saugo politinės kampanijos finansų apskaitos dokumentus;
- 3) **per 10 darbo dienų nuo informacijos gavimo dienos VRK interneto svetainėje paskelbia duomenis apie gautas aukas, politinės kampanijos išlaidas, priimtus finansinius įsipareigojimus ir sudarytas politinės kampanijos sutartis;**
- 4) kontroliuoja politinės kampanijos išlaidas ir prižiūri, kad jos neviršytų limitų;
- 5) **pateikia VRK politinės kampanijos finansavimo ataskaitą ir politinės kampanijos pajamas ir išlaidas pagrindžiančius dokumentus;**
- 6) vykdo kitas šiame įstatyme nustatytas pareigas.

Politinės kampanijos išdininku negali pretenduoti ar kandidatu, rinkimų komisijos narys, savarankiško politinės kampanijos dalyvio nepriklausomą patikrinimą atliekantis auditorius.

Apskaitos dokumentai

Iždininkas tvarko ir saugo politinės kampanijos finansų apskaitos dokumentus, su ataskaita pateikia pajamas ir išlaidas pagrindžiančius dokumentus

- **Išlaidas pagrindžiantis dokumentas** – sąskaita-faktūra, sutartis, banko išrašas, darbų atlikimo aktas, kelionės lapai, kasos aparato kvitas ir kiti apskaitos dokumentai.
- **Pajamas pagrindžiantis dokumentas** – aukos lapas (aukoms grynaisiais ir nepiniginėms aukoms), banko išrašas (aukoms pavedimu, palūkanoms už sąskaitoje esančias lėšas, politinės partijos lėšoms, skirtoms politinei kampanijai, valstybės biudžeto asignavimams).

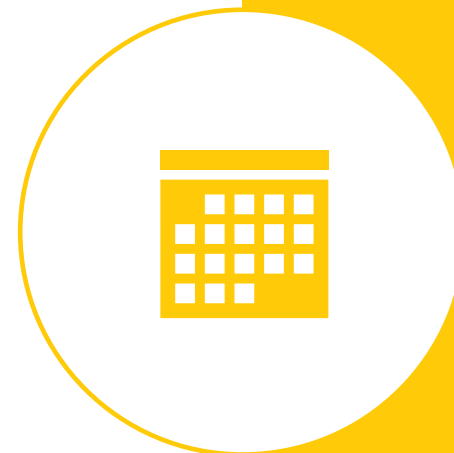

Duomenų teikimo terminai

Iždininkas **per 10 darbo dienų** nuo informacijos gavimo dienos VRK interneto svetainėje paskelbia duomenis apie:

- 1) gautas aukas,
- 2) politinės kampanijos išlaidas, prisiimtus finansinius įsipareigojimus ir
- 3) sudarytas politinės kampanijos sutartis.

Duomenys įvedami VRK IS atitinkamuose registruose

Dėl įstatyme numatyto aukų grąžinimo termino, rekomenduojama jas registruoti ne vėliau kaip per 5 darbo dienas

Teikiami dokumentai

Iždininkas pildo žiniaraštį, teikia VRK ataskaitą

- **Politinės kampanijos finansavimo ataskaita** – dokumentas, kuriame savarankiškas politinės kampanijos dalyvis nurodo politinei kampanijai gautas aukas ar jų sumas pagal aukotojų grupes, kitas politinei kampanijai panaudotas lėšas, aukotojus (pateikia aukotojų sąrašą), taip pat turėtas išlaidas ir priimtus įsipareigojimus (pagal išlaidų grupes).
- **Politinės kampanijos finansavimo apskaitos žiniaraštis** yra politinės kampanijos pajamų ir išlaidų apskaitos registras. Žiniaraštyje registruojamos visos dalyvio politinės kampanijos pajamos, gautos iš įstatyme nurodytų politinės kampanijos finansavimo šaltinių, taip pat ir nepriimtinos aukos, jų grąžinimas aukotojui ar pervedimas į valstybės biudžetą, politinės kampanijos išlaidos ar priimti finansiniai įsipareigojimai.

Po rinkimų VRK teikiami dokumentai

Eil. Nr.	Dokumentas	Šaltinis
1*	Politinės kampanijos finansavimo ataskaita ir jos priedai (2-4 eil.):	VRK IS
2*	Aukų ir aukotojų sąrašas	VRK IS
3	Atstovaujamyjū dalyvių politinės kampanijos finansavimo ataskaita (jei partija turi atstovaujamyjū dalyvių)	VRK IS
4*	Politinės kampanijos dalyvio ataskaita dėl politinės reklamos paskleidimo ir jos finansavimo šaltinių	VRK IS
5*	Politinės kampanijos finansavimo apskaitos žiniaraštis	VRK IS
6*	Politinės kampanijos sąskaitos išrašas nuo politinės kampanijos dalyvio registravimo iki ataskaitos pateikimo	Bankas (el.bankas)
7*	Pajamas ir išlaidas pagrindžiantys dokumentai	Paslaugų teikėjai, aukų lapai
8*	Sudarytos sutartys (įskaitant sutartį su išdininku)	Paslaugų teikėjai
9	Auditoriaus ataskaita dėl pastebėtų faktų (jei gauta pajamų daugiau nei 95 130 Eur)	Auditorius

Dokumentų teikimo terminai

Ataskaitos pateikimo terminas priklauso nuo galutinių rinkimų rezultatų paskelbimo datos.

Nurodytos prognozuojamos datos, jeigu rinkimų rezultatai būti skelbiami paskutinę dieną.

Politinių partijų kelti kandidatai dokumentus VRK teikia per partiją. Išsikėlę kandidatai - VRK.

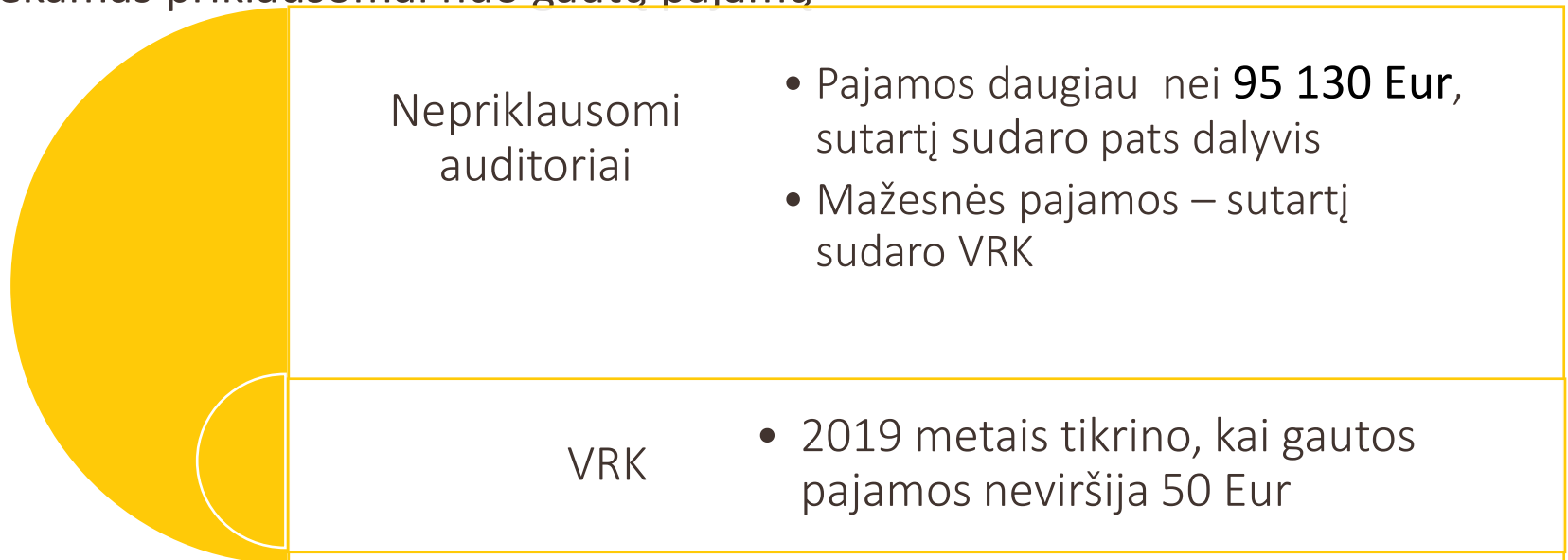
	Gauta pajamų mažiau nei 95 130 Eur	Gauta pajamų daugiau nei 95 130 Eur
Bus pakartotinis balsavimas	2020 m. lapkričio 26 d.	2021 m. sausio 25 d.
Nebus pakartotinio balsavimo	2020 m. lapkričio 12 d.	2021 m. sausio 11 d.

Politinės kampanijos finansavimo ataskaitos pateikimo atmintinė

Politinės kampanijos dalyvio patikrinimas

Visų politinės kampanijos dalyvių finansavimas tikrinamas. Tikrinimas atliekamas priklausomai nuo gautų pajamų

Visais atvejais išdininkas privalo bendradarbiauti su auditoriumi. Auditorius patikrinęs ataskaitą, per VRK IS supažindina išdininką su patikrinimo rezultatais. Išdininkas turi teisę pateikti pastabas

VRK Informacinė sistema (VRK IS)

<< Temų sąrašas

VRK suteikia programinę įrangą politinės kampanijos finansavimo apskaitos žiniaraščio duomenims perkelti, politinės kampanijos finansavimo ataskaitoms pagal perkeltus duomenis spausdinti.

www.rinkejopuslapis.lt

Duomenys vedami naudojantis VRK informacine sistema (VRK IS) posisteme „Finansavimas“.

VRK informacinė sistema

Prisijungama per Elektroninius valdžios vartus pasirinkus vieną iš prisijungimo būdų: per banką, naudojant el. parašą ar asmens tapatybės kortelę.

- Adresas: www.rinkejopu_slapis.lt.
- Prisijungus (viršuje, po pavarde) reikia pasikeisti rolę iš „Rinkėjo“ į „Rinkimų dalyvis“ - „Politinės kampanijos lždininkas“.
- Jeigu nepavyksta prisijungti, atsiųskite laišką **finkontrole@vrk.lt**.

Mokomoji medžiaga

Žemiau paspaudę ant Jus dominančios tikslinės grupės pavadinimo, galite pasirinkti mokomąją medžiagą pagal aktualią temą.

[Kaip prisijungti prie portalo Rinkėjo puslapis su Smart ID?](#)

[Kaip prisijungti prie portalo Rinkėjo puslapis su banko kodų generatoriumi?](#)

Žiniaraštis

Žiniaraštis formuojamas iš VRK IS išdininko pildomų 4 registų:

1. Banko išrašo, kuriame nurodomos visos politinės kampanijos sąskaitos operacijos, įskaitant klaidingus pavedimus;

2. Pajamų registro, kuriame registruojamos visos politinei kampanijai gautos aukos, taip pat ir nepriimtinos, politinei kampanijai panaudotos nuosavos lėšos, kitos teisėtai gautos lėšos ir nepriimtinių aukų grąžinimas aukotojams ar pervedimas į valstybės biudžetą;

3. Išlaidų registro, kuriame registruojamos politinės kampanijos išlaidos, įskaitant išlaidas, patirtas iki politinės kampanijos pradžios ir prisiimti finansiniai įsipareigojimai;

4. Sutarčių registro, kuriame registruojamos sudarytos sutartys.

Banko išrašas

Registruojami visi mokėjimai: įeinantys ir išeinantys, klaidingi pavedimai, klaidų taisymai

Galima importuoti arba registruoti rankiniu būdu

Politinės kampanijos pajamos (įeinantys mokėjimai) siejamos su Pajamų registru, išlaidos (išeinantys mokėjimai) su Išlaidų registru (pagal tai nustatomos skolos).

Klaidingi pavedimai ir klaidų taisymas su kitais registras nesiejami, tik tarpusavyje.

[Kaip įkelti politinės kampanijos banko sąskaitos įrašą?](#)

[Kaip įvesti banko sąskaitos išrašą rankiniu būdu?](#)

Tvarkingai suvedus visų Banko išrašo įrašų būseną yra „Pripažinta”

Pajamų registras

Visos politinės kampanijos metu gautos pajamos registruojamos Pajamų registre.

Per 10 darbo dienų nuo aukos gavimo išdininkas privalo apie ją paskelbti VRK interneto svetainėje.

***Tai atliekama užregistravus pajamas Pajamų registre..
Dėl nepriimtinių aukų grąžinimo terminų, rekomenduojama registruoti ne vėliau kaip per 5 darbo dienas.***

Pajamų registrą patogiau pildyti, prieš tai įkėlus arba rankiniu būdu įvedus banko išrašo duomenis.

Užregistravus banko išrašė gautas pajamas, VRK IS gali suformuoti pajamų dokumento ruošinį, užpildydama laukus, kurie yra žinomi banko išrašė.

[Kaip užregistruoti politinei kampanijai gautas lėšas?](#)

Užregistravus pajamas, Pajamų registre būtina nurodyti, ar jas priimate. Tik priimtas lėšas galima naudoti.

Pajamų registras (2)

Vienai pajamų gavimo, išskyrus fizinių asmenų mažas aukas, kurios gali būti registruojamos neišskiriant aukotojų, operacijai, įskaitant ir nepinigines aukas, išreikštas pinigine išraiška, skiriamas vienas Pajamų registro įrašas.

Gautos **nepiniginės aukos registruojamos 2 įrašais**: kaip auka ir kaip išlaidos. Nepiniginę auką užregistravus Pajamų registre, sukuriama ruošinys išlaidų registravimui Išlaidų registre.

Pajamų registre registruojamos nepriimtinos aukos (NA) ir jų grąžinimas aukotojui (G) arba pervedimas į valstybės biudžetą (B).

Aukų tikrinimas VRK IS

Pajamų registre registruojant fizinių asmenų auka (FAA), kandidatų lėšas (KL) VRK IS siūlo kreiptis į VMI dėl aukos patikrinimo: ar aukotojas nėra paaukojęs daugiau nei nustatyta deklaruotų metinių pajamų ir ar yra deklaravęs turtą.

Rekomenduojame neatidėti kreipimosi, nes Dalyvis neturi teisės naudoti politinei kampanijai finansuoti gautų, tačiau žiniaraštyje neregistruotų piniginių aukų.

Aukų registracija baigiama pažymėjus, kad auka priimta. Priimti galima tik patikrinus su VMI.

Taip pat VRK IS teikiama informacija apie tai, ar aukotojas turi teisę aukoti.

Aukų tikrinimas VRK IS (2)

- Gavus atsakymą, kad auka yra priimtina, galima ją priimti, tai yra pažymėti, kad auka priimta.
- Gavus atsakymą, kad auka nepriimtina (nedeclaruotos pajamos, viršijamos pajamos, nedeclaruotas turtas), išdininkas turi pažymėti, kad aukos nepriima (paskirtis keičiama į NA), auką grąžinti aukotojui ar pervesti į valstybės biudžetą ir tai užregistruoti Pajamų registre.

Pajamų paskirtis	↑↓ Piniginės / nepiniginės lėšos / auka grynaisiais	↑↓ Suma ↓↑	VMI atsakymas	VRK IS pastabos
KL	Piniginės lėšos	2000.00	Lėšos pagal kandidato pajamas tinkamos	
NA	Piniginės lėšos	1000.00	Auka nepriimtina: nedeclaruotos aukotojo pajamos. Auka (lėšos) nepriimtinos: nedeclaruotas turtas	
NA	Piniginės lėšos	1000.00	Auka nepriimtina: nedeclaruotos aukotojo pajamos. Auka (lėšos) nepriimtinos: nedeclaruotas turtas	
FAA	Piniginės lėšos	1000.00	Aukotojo pajamos tinkamos.	

Mažų aukų registravimas

Žiniaraštyje nurodoma savarankiško politinės kampanijos dalyvio ***gauta mažų aukų suma, neišskiriant aukotojų.***

Iždininkas gali pasinaudoti VRK IS galimybėmis patikrinti, ar tas pats aukotojas nėra aukojęs kitų aukų ir bendra aukų suma neviršija 12 Eur. Tokiu atveju registruojant mažas aukas nurodomi asmens duomenys (kodas - MA).

Jeigu iždininkas mažas aukas registruoja neišskirdamas aukotojų (renkasi kodą AMA), ***turi pats kontroliuoti, kad fizinis asmuo neviršytų 12 Eur.*** Nurodoma bendra aukų suma ir skirtingų aukotojų skaičius.

[Kaip užregistruoti mažas aukas?](#)

Nepriklausomai nuo registravimo būdo (MA ar AMA), iždininkas turi užtikrinti, kad aukotojo mažų aukų suma neviršytų 12 Eur. Viršijus, aukos perregistruojamos FAA kodu ir tikrinamos su VMI

Sutarčių registras

Visos sutartys:

- ✓ Registruojamos sutarčių registre
- ✓ Nurodomi rekvizitai
- ✓ **Ne vėliau kaip per 10 darbo dienų** (nauja sutartis su paslaugų teikėjais).

Išimtys:

- ! Su telekomunikacijų bendrove dėl mažų aukų rinkimo telefonu registruojama nedelsiant
- ! Registruojant finansavimo sutartis (kai gaunamos lėšos, įskaitant minėtą sutartį dėl mažų aukų rinkimo) keliami skenuota sutartis (prieš tai **uždengus asmens duomenis**).
- ! Užregistravus perduodama VRK (mygtuko paspaudimu VRK IS)

Išlaidų registras

Visos politinės kampanijos išlaidos registruojamos Išlaidų registre *ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo informacijos gavimo* (Nauja).

Jeigu nedeklaruojamos politinės kampanijos išlaidos, dėl kurių būtų viršytas išlaidų limitas, VRK priima sprendimą, kuriuo įpareigoja dalyvį per 20 darbo dienų pervesti į valstybės biudžetą nedeklaruotų išlaidų dydžio sumą, išskyrus atvejus, kai dėl šiurkščių šio įstatymo pažeidimų politinei partijai nebuvo skirti valstybės biudžeto asignavimai. (Nauja)

Išlaidų registravimas

Išlaidas (išskyrus banko komisinius, lėšų likučio pervedimą) patogiau registruoti šia tvarka:

1. *Sutarčių registre užregistruoti sutartį, jeigu tokia yra;*
2. Išlaidų registre užregistruoti išlaidas pagrindžiantį dokumentą (registruojant susieti su sutartimi);
3. Priskirkite išlaidų paskirtį. (RR, RT, RS, IA, KI....). Vienas dokumentas gali turėti kelias paskirtis;
4. *Jei turite atstovaujamyjū dalyvių, išdalinkite jiems išlaidas;*
5. Apmokėjus išlaidas, užregistruoti Banko išrašo įrašą (Išlaidų registre VRK IS atnaujina duomenis apie skolos įsipareigojimus pagal šį išlaidų dokumentą).

Banko komisinius patogiau registruoti pradedant Banko išrašu.

[Kaip užregistruoti politinės kampanijos išlaidas?](#)
[Kaip užregistruoti banko mokesčius?](#)

Išlaidų ne iš kampanijos sąskaitos registravimas

Dalis politinės kampanijos išlaidų gali būti apmokėtos ne iš politinės kampanijos sąskaitos, pvz., išlaidos, patirtos iki politinės kampanijos pradžios (NPK), paslaugos mokestis už aukų rinkimą naudojant elektronines mokėjimo priemones, jeigu paslaugos mokestis atskaitomas prieš pervedant aukas į politinės kampanijos sąskaitą, prekės ar paslaugos, gautos nepiniginių aukų forma, ir pan.

Registruojant ne iš politinės kampanijos sąskaitos apmokėtas išlaidas, išsaugojus išlaidų dokumento įrašą papildomai užpildoma dalis „Mokėjimai ne iš PK sąskaitos“, kurioje nurodomas finansavimo šaltinis.“

Apmokėta iš ne PK sąskaitos, EUR	Skola, EUR	Padengta skolos dalis po PK, EUR	Likusi skolos dalis po PK, EUR	Išlaidų paskirtis	VRK IS pastabos	Savarankiškas PK dalyvis	Politinė kampanija	VRK sprendimo Nr.	VRK sprendimo data
2652.73	0.00	0.00	0.00	NPK	Neturi pastabų		2020 m. spalio 11 d. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų politinė kampanija		
2 652,73	0,00	0,00	0,00						

- Peržiūrėti
- Redaguoti
- Pašalinti
- Banko operacijos
- Mokėjimai ne iš PK sąskaitos

Politinės reklamos ataskaita

Išlaidos politinei reklamai (RR, RS, RT, RI, RIN, RK ir NPK) detalizuojamos Politinės kampanijos dalyvio ataskaitoje dėl politinės reklamos paskleidimo ir jos finansavimo šaltinių, kuri užpildoma VRK IS sistemoje pasirinkus meniu „Politinės reklamos ataskaita“.

Pasirenkamas atitinkamas išlaidų dokumentas iš Išlaidų registro, pasirenkamas Viešosios informacijos skleidėjas ar rengėjas ir nurodomi visi reikalingi duomenys.

[Kaip pildyti Politinės reklamos ataskaitą?](#)

Nurodyti kuo tikslesnį politinės reklamos pavadinimą ir užsakymo numerį.

Jeigu reklama užsakyta per agentūrą, nurodyti tikrąjį reklamos skleidėją

Ataskaitos tvirtinimas

Menu pasirinkus Politinės kampanijos finansavimo ataskaitos bet kuriuo metu galima pasižiūrėti VRK IS suformuotus dokumentus.

The screenshot shows the VRK IS reporting interface. At the top, there are navigation buttons: "Pateikti VRK", "Kreiptis dėl atšaukimo", "Atšaukti", "Ataskaitų gavimas", and "Eksportuoti | Excel". Below this is a table with columns for various financial metrics. A modal dialog box titled "Patvirtinimas" is open, displaying a list of conditions for approval. The conditions include: 1. Registered advertising expenses, but the political advertising report is not filled out. 2. Expenses are less than the income of 16127.77 EUR. 3. The remaining amount must be transferred to the party's current account. 4. The remaining amount must be transferred to the party, if the participant is a party or its candidate. 5. The asset declaration agreement requires a corresponding declaration. The dialog box has "Patvirtinti" and "Atšaukti" buttons.

Pajamos viršija 70 VRK IS	Išlaidos	Skola	APKD išrašas	APKD išlaidų suma	APKD išlaidų reikšmė	PR reikšmė	Reklamos suma	PKD išlaidos	VRK IS pareigos	VRK registruotų pajamų suma	VRK registruotų išlaidų suma	VRK registruotos reklamos suma	Global ataskaitų numeris (VRQ)	Ataskaitos gavimo data (VRQ)	Yra patalabų global ataskaitai (VRQ)
00	Ne	3872.23	0.00	0	0.00	0	0	0.00		0	0	0			Nėra patalabų

Patvirtinimas

X 1. Registruotos išlaidos reklamai, tačiau neužpildyta Politinės reklamos ataskaita

2. Išlaidos mažesnės už pajamas 16127,77 Eur. Likutis turi būti pervestas į partijos einamąją sąskaitą.

3. Įsitikinkite, kad pilnai užpildėte Politinės reklamos ataskaitą (joje nurodėte visą politinę reklamą)!

4. Sąskaitos likutis (pagal banko išrašo duomenis - 16127,77 Eur) turi būti pervestas partijai, jei dalyvis yra partija arba jos iškeltas kandidatas (kandidatų sąrašas), kitais atvejais - į valstybės biudžetą!

5. Turto patikėjimo sutartyje nurodytas atlyginimas išdininkui: "4120 eurų 00 centų". "IA" - 0,00 EUR: pagal išlaidų registro duomenis, patirta išlaidų. Ne visais atvejais sistema vienareikšmiškai gali atlikti šį patikrinimą, todėl įsitikinkite patys, kad išlaidų registre užregistruotos išlaidos atitinka Sutartyje nurodytą atlyginimą.

Patvirtinti **Atšaukti**

Ataskaita tvirtinama šiame lange, atitinkamą ataskaitą pažymėjus varnele spaudžiama „Pateikti VRK“.

Tvirtinimo metu VRK IS atlieka tam tikrus loginius ir aritmetinius patikrinimus. Perskaičius pranešimą, galima netvirtinti ataskaitos, grįžti atgal ir koreguoti įvestus duomenis.

VRK teikiami dokumentai

VRK IS įvedus registrų duomenis formuojama:

- Politinės kampanijos finansavimo ataskaita,
- Aukų ir aukotojų sąrašas,
- Žiniaraštis.

Įvedus papildomus duomenis, VRK IS suformuoja:

- Politinės kampanijos dalyvio ataskaitą dėl politinės reklamos paskleidimo ir jos finansavimo šaltinių;
- Atstovaujamyjū dalyvių politinės kampanijos finansavimo ataskaitą.

Visi šie dokumentai VRK teikiami atspausdinti iš VRK IS.

Prieš teikiant VRK prašome patikrinti visus atspausdintus dokumentus, radus klaidų, pataisyti savo įvestus duomenis.

Neradus klaidų VRK IS patvirtinti ataskaitą (mygtukas “Pateikti VRK”), **atspausdinti ir pasirašyti.**

Šie ir kiti pateikiami dokumentai į bylas dedami ir VRK teikiami pagal Politinės kampanijos finansavimo ataskaitos pildymo ir pateikimo tvarkos aprašo (2016 m. birželio 9 d. Nr. Sp-82) V-VII skyrius. VRK IS galima paruošti Bylų antraštinius lapus ir Dokumentų perdavimo aktą.

VRK IS galimybės

- **Filtravimas.** Visus duomenis galima filtruoti pagal įvairius parametrus (pajamos/išlaidos, jų paskirtis, aukotojas/paslaugų teikėjas, galimai netinkamos aukos ir t.t.).
- **Rūšiavimas.** Prie rūšiuojamų laukų pavadinimų yra rodyklės.
- **Duomenų eksportavimas.** Visus duomenis galima eksportuoti xls formatu ir atlikti analizes, palyginimus, patikrinimus naudojantis kitomis programinėmis priemonėmis.
- **Informaciniai blokai.** Pajamų registro Rodikliai ir Politinės kampanijos finansavimo apibendrinimas

Politinė kampanija:	2020 m. spalio 11 d. Lietuvos Respubliko
Dalyvis:	

Rodiklis	Įrašų skaičius	Suma
Iš viso:	325	43688.97
2. Priimtų:	286	21720.97
3. Nepriimtų:	19	8484.00
4. Gražinta/Pervesta į biudžetą:	19	8484.00
5. Nesikreipta į VMI:	0	0.00
6. Galimai netinkamos aukos:	3	5024.00
7. Neapsispręsta dėl priėmimo:	1	5000.00
8. KL lėšos:	0	0.00
9. Fizinų asmenų aukos (FAA + MA + AMA):	286	23220.97
10. Partijos lėšos (PL + VBA):	1	3500.00

Politinės kampanijos finansavimo apibendrinimas

Kampanijos dalyviai ▾ VIRS ▾ Stebėsena ▾ Au

Banko išrašas
Pajamų registras
Išlaidų registras
Sudarytos sutartys
Politinės kampanijos finansavimo žiniaraštis
Politinės kampanijos finansavimo apibendrinimas

2

Pajamų registro informacija

Priimta aukų, Eur:	594928.00	
Nepriimta aukų, Eur:	5884.60	
Gražinta (pervesta į biudžetą), Eur:	5884.60	
Nesikreipta į VMI, Eur:	0.00	
Galimai netinkamos aukos, Eur:	87.00	
Neapsispręsta dėl priėmimo, Eur:	0.00	
VRK IS pastabos:	5	Peržiūrėti
Įrašų skaičius:	111	
Finansavimo sutarčių skaičius:	0	

Išlaidų registro informacija

Išlaidų dokumentų suma, Eur:	594928.00	
Apmokėta iš PK sąskaitos, Eur:	594874.75	
Apmokėta iš ne PK sąskaitos, Eur:	53.25	
Skola, Eur:	0.00	
Padengta skolos dalis po PK, Eur:	0.00	
VRK IS pastabos:	0	Peržiūrėti
Išlaidų limito panaudojimas:	54.05 %	
Išlaidų registro eilutės:	456	
Išlaidų sutarčių skaičius:	47	

Banko išrašo informacija

Kredito apyvarta (pajamos), Eur:	602111.59	
Debeto apyvarta (išlaidos), Eur:	602111.59	
Sąskaitos likutis, Eur:	0.00	
Dalinai pripažinta pajamų, Eur:	0.00	Peržiūrėti
Nepripažinta pajamų, Eur:	0.00	Peržiūrėti
Dalinai pripažinta išlaidų, Eur:	0.00	Peržiūrėti
Nepripažinta išlaidų, Eur:	0.00	Peržiūrėti
Įrašų skaičius:	336	

Paskleistos politinės reklamos informacija

Reklamos kaina, Eur:	475862.64	
Apmokėta iš PK sąskaitos, Eur:	475862.64	
Apmokėta rengėjo/ skleidėjo iššomis, Eur:	0.00	
Apmokėta kito šaltinio iššomis, Eur:	0.00	
Neapmokėta suma, Eur:	0.00	
VRK IS pastabos:	0	Peržiūrėti
Įrašų skaičius:	401	

Politinės
kampanijos
iždininkams:
Skaidrus ir
atsakingas
rinkimų finansų
tvarkymas

Ačiū už laiką ir dėmesį

Klausimai

www.vrk.lt
finkontrole@vrk.lt